

M I • D I A

miljøårsaker til type 1
DIABETES

Kjære deltakere i MIDIA!

Her kommer litt oppdatering om prosjektet.

Med vennlig hilsen
Lars Christian Stene
Prosjektleder, MIDIA, og
seniorforsker ved FHI

Vær obs på symptomer

Som alltid vil vi minne om at dersom du merker at du må tisse ofte, har et ufrivillig vekttap, kjenner deg slapp og sliten, har magesmerter m.m., så ikke vent på blodprøveresultatene fra MIDIA – men oppsøk fastlegen og be om å få sjekket blodsukkeret ditt for å avklare om diabetes kan ha oppstått.

Budsjettkutt og endringer i driften av MIDIA

Folkehelseinstituttet (FHI) får hvert år bevilget penger til drift over statsbudsjettet, og det ble store kutt i budsjettet for både 2022 og 2023 som også får konsekvenser for MIDIA-prosjektet.

- Våre to sykepleiere som i mange år har jobbet i deltidsstillinger for prosjektet, Turid Wetlesen og Liv Onsrud, fikk dessverre ikke forlenget sine stillinger. Mange deltakere vil opp gjennom årene ha hatt kontakt med dem. Vi takket dem begge av i januar for mange års engasjert innsats for MIDIA. Grethe Kjær Hasselblad fortsetter som før.
- MIDIA's vakttelefon er ikke lenger i drift. Dersom du har henvendelser til oss, så send gjerne en e-post til midia@fhi.no. Du kan også kontakte prosjektleder LarsChristianMorch.Stene@fhi.no (telefon 2107 8176) eller prosjektmedarbeider GretheKjaer.Hasselblad@fhi.no (telefon 2107 8254). Det har vært generelt få henvendelser på mobil utenom arbeidstid de siste årene, så vi satser på at dette går greit for de fleste.
- Dette nyhetsbrevet blir det siste vi trykker på papir og sender pr post til deltakere. Fra og med neste nyhetsbrev vil det kun legges på prosjektets nettside: <https://www.fhi.no/studier/midia/nyhetsbrev-fra-midia/>
- Vi minner om at blodprøvetaking nå forsøkes legges til to ganger per år (på nyåret og etter sommerferien), som vi skrev om i forrige nyhetsbrev.
- Deltakere som har fylt 16 år (nå de fleste i MIDIA) vil kunne oppleve at de som tar blodprøver forlanger betaling for denne tjenesten som var gratis tidligere. Det er viktig at du selv ikke betaler. Vi har dessverre ikke anledning til å refundere utlegg til privatpersoner. Derfor er det vedlagt informasjon om betaling i utstyrspakken til den instansen som skal ta blodprøve. Her står det at de som tar prøven kan sende faktura til Folkehelseinstituttet (MIDIA), med konkret informasjon om hvordan dette skal gjøres.
- MIDIA har ikke lenger avtale med laboratoriet på Haukeland sykehus. Dere som har benyttet dette tilbudet, bes heretter kontakte fastlegen eller et laboratorium (Aleris, Fürst o.l.) for blodprøvetaking.

Nytt om forebygging av type 1 diabetes

En ny medisin har nylig blitt godkjent for å utsette utviklingen av type 1 diabetes hos personer med svært høy risiko. Det er en behandling som påvirker immunforsvaret og kan ha enkelte bivirkninger, men har vist seg å utsette sykdommen hos personer som har både diabetes i familien, er positive for flere autoantistoffer (har "prediabetes") og allerede har forhøyet blodsukker – men strengt tatt ikke diabetes ennå.

Det er et såkalt monoklonalt antistoff som er rettet mot kroppens immunceller som antas å drepe beta-cellene som lager insulin i kroppen. Medisinen heter Teplizumab og må gis intravenøst i 14 dager – det vil si at man må på sykehus (poliklinikk) 14 dager på rad for å få medisinen inn i blodårene. Det kan ha bivirkninger som infeksjoner og en del mindre alvorlige reaksjoner, men viser seg altså å kunne utsette tidspunktet mang trenger behandling med insulin.

Den er kun godkjent for bruk i USA – av det amerikanske legemiddelverket – food and drug administration – FDA: <https://www.fda.gov/news-events/press-announcements/fda-approves-first-drug-can-delay-onset-type-1-diabetes>. Dette er et viktig skritt for å forebygge type 1 diabetes, men de fleste leger som jobber med behandling av type 1 diabetes som vi har snakket med sier at fordelene fortsatt ikke oppveier ulempene og at mer forskning må til før dette kan ha en praktisk betydning.

